

Ορεινή

Ζάκυνθος

φιλόξενη και γαλήνια

Κείμενο - φωτό:
ΣΠΥΡΟΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΤΟΣ

Το Γύρι σε υψόμετρο 550 μέτρων μέσα στο πράσινο.

Τενέτειρα του Αγίου Διονυσίου, των ποιητών Διονυσίου Σολωμού -εθνικού μας ποιητή- και Ανδρέα Κάλβου, του λογοτέχνη Γρηγόριου Ξενόπουλου, αλλά και πατρίδα του Σιор Διονυσίου πρωταγωνιστή του θεάτρου Σκιών.

Το Φιόρε του Λεβάντε λούζεται στα νερά του Ιονίου. Διάσημο το νησί στα πέρατα του κόσμου από την παραλία Ναυάγιο, τις Γαλάζιες Σπηλιές και το εθνικό θαλάσσιο πάρκο στο Λαγανά κατακλύζεται τα καλοκαίρια από χιλιάδες επισκέπτες. Η Ζάκυνθος όμως δεν είναι μόνο αυτό. Αυτός που θέλει να βρεθεί μακριά από τις γνωστές πολύβουες παραλίες μπορεί να προτιμήσει τα ορεινά του νησιού. Το βουνό Βραχίονας με ψηλότερη κορυφή μόλις στα 756 μέτρα είναι το ψηλότερο του νησιού. Στους πρόποδες του απλώνονται γραφικά χωριά ανάμεσα σε καλλιέργειες. Οι συχνές και έντονες βροχές που παρατηρούνται στα Επτάνησα βοηθούν στην πλούσια χλωρίδα της Ορεινής Ζακύνθου. Κυριαρχούν τα πευκοδάση που εμπλουτίζονται με βελανιδιές, κουτσουπιές, κουμαριές και αγριαχλαδιές. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν λόγω του ύψους τα κυπαρίσσια. Από τα μέσα της Άνοιξης ο τόπος παίρνει διάφορα χρώματα από την ανθοφορία των θάμνων και των αγριολουλουδιών. Οι μυρωδιές από τα θυμάρια, τις φασκομηλιές, τα σπάρτα και τη ρίγανη οργιάζουν. Δυστυχώς κάθε καλοκαίρι οι φωτιές κατατρώνουν τεράστιες εκτάσεις δάσους με αποτέλεσμα να λαβώνουν τις φυσικές ομορφιές του νησιού.

Η ορεινή περιήγηση του νησιού ξεκινά ανηφορίζοντας μετά το Καταστάρι. Ένας ειρηνικός, γαλήνιος περίπατος στις εξοχές της Ζακύνθου. Χαμηλά διακρίνονται οι παραλίες, ενώ τη ζέστη νικάει ο βοριάς που έρχεται ευεργετικός από τον ορεινό όγκο του Αίνου της γειτονικής Κεφαλονιάς. Σε μικρή απόσταση από το Καταστάρι συναντάμε τη Μονή Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου. Ιδρύθηκε από την Κλεώνη Κοψίδου τον 15ο αιώνα. Στις

*Μονή Ιωάννου του Προδρόμου.
Ανηφορίζοντας μετά το Καταστάρι.*

Η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και η φιλοξενία των κατοίκων σε ολόκληρη την ορεινή Ζάκυνθο προσκαλούν τον καθέμας μας για χαλάρωση.

Πέτρινα κτίσματα, έξω από το χωριό Άγιος Λέων, που εξυπηρετούν τους κτηνοτρόφους.

Ο πύργος και η εκκλησία της μονής Αγίου Γεωργίου Κρημνών.

αρχές του περασμένου αιώνα υπήρχαν στο μοναστήρι 10-12 μοναχοί. Σήμερα συνάντησα έναν γέρο μοναχό να λειτουργεί με τη βοήθεια ενός νεαρού παλληκαριού στο καθολικό της μονής που είναι ρυθμού βασιλικής στο κέντρο μιας βοτσαλωτής αυλής. Οι σεισμοί του 1953 δεν προξένησαν μεγάλες ζημιές στα κτίρια του μοναστηριού. Έτσι άθικτες βρίσκονται σήμερα οι περισσότερες εκκλησίες στην περιοχή. Μέσα σε καταπράσινη περιοχή βρίσκονται οι Ορθονιές. Πανοραμικά κτισμένο το χωριό με θέα στο υψίπεδο της Βολίμας. Λιγοστά τα προσεισμικά παραδοσιακά σπίτια ξεχωρίζουν ανάμεσα στις νέες οικοδομές. Στο δρόμο έξω από το χωριό, από μακριά αντικρίζεις σε πλάτωμα τη Μονή της Παναγίας της Σηπλαιώτισσας. Το όνομα Σηπλαιώτισσα δόθηκε επειδή η εικόνα της Παναγίας βρέθηκε σε σπηλιά απέναντι από το μοναστήρι. Μονοπάτι από το μοναστήρι οδηγεί στο μέρος εύρεσης της εικόνας, στο Παλιομονάστριο όπως λέγεται. Στα μέσα του 16ου αιώνα, ο μοναχός Ιωανίκιος (κατά κόσμον Ιωάννης Κατσιβάς) από τα κτήματά του τα οποία δώρισε και από ενισχύσεις ευσεβών χριστιανών έκτισε δίπλα στο ξωκλήσι αξιόλογο κοινοβιακό μοναστήρι με εκκλησία, κελιά, ξενώνα, ελαιοτριβείο και ανεμόμυλο. Στα βαθιά γεράματά του ο Ιωαννίκιος κατέστησε επιτηρητή της μονής τον ηγούμενο της Αναφωνήτριας Διονύσιο Σιγούρο, μετέπειτα άγιο και πολυούχο Ζακύνθου. Σήμερα γίνονται έργα συντήρησης στο μοναστήρι. Κεφαλοχώρι στη βόρεια πλευρά του νησιού είναι οι Βολίμες. Είναι τρία χωριά: Μέσω, Κάτω και Άνω. Στο Μέσω ή Μεσινό άντεξαν στους σεισμούς αρκετά παραδοσιακά σπίτια, που κρατούν το τοπικό χρώμα αρχιτεκτονικής του νησιού. Εντυπωσιάζουν οι εκκλησίες του Αγίου Θεοδοσίου με πέτρινο εικονοστάσι και η Αγία Παρασκευή, μία από τις ομορφότερες του νησιού. Σε χαμηλότερο λόφο είναι το Κάτω χωριό. Περπατώντας στα στενά δρομάκια η ματιά σου πέφτει στην

Δίπλα στο χωριό Αναφωνήτρια η παλαιά μονή της Αναφωνήτριας. Εδώ ο Άγ. Διονύσιος συγχώρησε το φονιά του αδελφού του (επάνω).

Λεπτομέρεια από την είσοδο της Αγ. Παρασκευής στις Βολίμες (δεξιά).

**Ο Άγιος Σπυρίδωνας
στις Κάτω Βολίμες.**

**Σε ψηλώματα του Βραχίωνα
οι ανεμόμυλοι θυμίζουν παλιές εποχές.**

**Στοιχεία πολιτισμού προβάλλουν
σε κάθε χωριό της Ορεινής Ζακύνθου.**

**Λίγα τα σπίτια
που στέκουν
όρθια, μετά
τους σεισμούς
του 1953 στο
χωριό Ορθονιές
(επάνω).**

**Καφεπαντοπωλείο
στις Άνω Βολίμες.**

ανακαινοθεσία παλαιά εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα. Στις Άνω Βολίμες εκτός των δύο καμπαναριών του Αγίου Δημητρίου, το πυραμιδοσειδές που ανεγέρθηκε πρόσφατα και του μονότοιχου παλαιού, το ενδιαφέρον τραβά ένας ανακαινισμένος ανεμόμυλος. Τον περασμένο αιώνα λειτουργούσαν στις Βολίμες δέκα ανεμόμυλοι. Σήμερα στο χωριό δουλεύει αργαλειός που υφαίνει κλινοσκεπάσματα και χαλιά. Σε όλα τα χωριά της ορεινής Ζακύνθου συναντάς εκδηλώσεις φιλοξενίας. Αλησμόνητο θα μου μείνει το περιστατικό που έζησα στις Βολίμες. Μεσημέρι και προσπάθη να πάρω πληροφορίες για το χωριό. Φτάνοντας στην πόρτα ενός σπιτιού, η έντονη μυρωδιά του φαγητού μ' έβαλε στον πειρασμό να ρωτήσω τι φαγητό μαγειρεύει. Χωρίς πολλά λόγια η νοικοκυρά του σπιτιού μας άνοιξε το σπιτικό της και μας τράπεζωσε κουνέλι στιφάδο, λαδοτύρι και ντόπιο κρασί. Μα περισσότερο γευτήκαμε τη μεγάλη άδολη καρδιά της. Συνεχίζοντας τη διαδρομή, ανάμεσα σε αμπέλια και

ελιές, φτάνουμε στην Αναφωνήτρια. Τα σπίτια νεόκτιστα, αφού η δύναμη του Εγκέλαδου το 1953 κατάστρεψε και τα σπίτια αυτού του χωριού. Δίπλα στο χωριό η ιστορική Μονή Αναφωνήτριας. Κτίστηκε στο δεύτερο μισό του 15ου αιώνα από τον ηγεμόνα τότε Κεφαλονιάς και Ζακύνθου Λεονάρδο Γ' Δε Τόκκο. Κατά την παράδοση η εικόνα της Παναγίας Βρεφοκρατούσας βρέθηκε στη θάλασσα από εμπορικό πλοίο, που ξέφυγε από την άλωση της Κωνσταντινούπολης και ναυάγησε στα ανοιχτά της δυτικής Ζακύνθου. Με άδεια της Βενετίας, μετά την αποχώρηση των Τόκκων από τη Ζάκυνθο, η μονή παραχωρήθηκε στο Αδελφάτο των Μοναχών Ι. Ρωσάνου και Α. Βλάχου και αργότερα στον επίσκοπο Διονύσιο Σιγούρο, τον μετέπειτα άγιο και πολιούχο Ζακύνθου. Τελευταία επιτηρήτρια της μονής ήταν η οικογένεια Φλαμπουριάρη. Σήμερα είναι ναός ενοριακός του χωριού. Είναι ο ναός στον οποίο ο Άγιος Διονύσιος συγχώρησε το φονιά του αδελφού του. Στο δρόμο προς το Ναυάγιο μέσα σε πευκώνα βρίσκεται η Μονή Αγίου Γεωργίου των Κρημνών. Η μονή ιδρύθηκε τον 16ο αιώνα από τους μοναχούς Μακάριο και Βαρλαάμ Μπελέτη. Εδώ έζησε (1549-1554) ο όσιος Γεράσιμος Νοταράς, ο μετέπειτα άγιος και προστάτης Κεφαλονιάς. Επίσης ασκήτησε και απεβίωσε ο περίφημος Ζακυνθινός λόγιος Παχώμιος Ρουσάνος. Εντυπωσιάζει ο στρογγυλός πύργος με τις ζεματήστρες που ξανακτίστηκε πρόσφατα, αφού γκρεμίστηκε το 1953 και η εκκλησία με τις αξιόλογες αγιογραφίες της. Ακολουθούν ήρεμα φυσικά τοπία με πανέμορφα χωριά να διαδέχονται το ένα το άλλο. Μαριές, Έξω Χώρα, Λούχα, Γύρι, Άγιος Λέων, Κοιλωμένος. Κοινό χαρακτηριστικό των χωριών αυτών είναι η καθαριότητα που επικρατεί μέσα στους οικισμούς και η ευγένεια και ο πολιτισμός που κοσμεί τους ανθρώπους τους. Τα ανέπαφα σπίτια που άντεξαν στους σεισμούς το 1953 με τις εκκλησίες και ιδιαίτερα τα ιδιόρρυθμα και αριστουργηματικά καμπαναριά αποτελούν απομεινάρια ενός λαμπρού παρελθόντος. Η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και η φιλοξενία των κατοίκων σε ολόκληρη την ορεινή Ζάκυνθο προσκαλούν τον καθένα μας για χαλάρωση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΖΑΚΥΝΘΟΣ ορεινή χώρα του Διον. Σπίνου (ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΕΡΙΠΛΟΥΣ).
2. Ορθόδοξα Ελληνικά Μοναστήρια του Δημ. Κάκορη

Στα ορεινά χωριά συναντάς ανθρώπους φιλόξενους, καλόκαρδους και γλεντζέδες.

Άνω Βολίμες. Το παλιό και το νέο καμπαναριό του Αγίου Δημητρίου.

Έξω Χώρα. Διακρίνεται ο Άγιος Νικόλαος.

Λούχα. Πέτρινα προσεισμικά σπίτια θυμίζουν την αρχοντιά του χωριού.

Επιβλητικό το καμπαναριό του Αγίου Νικολάου στο χωριό Κοιλωμένος.

